

श्री
राजस्व न्यायाधिकरण काठमाडौं, मुकाम पुलचोक ललितपुर
इजलास
माननीय अध्यक्ष श्री टेकप्रसाद ढुङ्गाना
लेखा सदस्य श्री बासुदेव खनाल
फैसला

२०७९।०८० सालको निर्णय नं. ३६७

पुनरावेदन नं. ०७६-RB-०१८१

मुद्दा:- आयकर (२०६८/०६९) ।

श्री रघुपति जुट मिल्स लिमिटेड, बिराटनगर (रानी), मोरङ (स्थायी लेखा नं. ३०००३८०८६) को हकमा ऐ.का. अधिकार प्राप्त ग्रुप भाईस प्रेसिडेन्ट अमित कुमार जैन..... १ } पुनरावेदक

विरुद्ध

श्री आन्तरिक राजस्व विभाग, लाजिम्पाट..... १ }
श्री ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुर..... १ } प्रत्यर्थी

शुरु निर्णय गर्ने कार्यालय र अधिकारी

शुरु निर्णय गर्ने कार्यालय : ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुर

शुरु निर्णय गर्ने अधिकारी : प्रमुख कर प्रशासक श्री शोभाकान्त पौडेल

शुरु निर्णय मिति : २०७२।११।३०

प्रशासकिय पुनरावलोकनको निर्णय गर्ने कार्यालय र पदाधिकारी

निर्णय गर्ने कार्यालय: आन्तरिक राजस्व विभाग

निर्णय गर्ने पदाधिकारी: महानिर्देशक श्री बिनोद बहादुर कुँवर

निर्णय मिति: २०७६।७।०७

उपस्थित कानून व्यवसायीहरू

पुनरावेदकका तर्फबाट : विद्वान वरिष्ठ अधिवक्ता श्री चण्डेश्वर श्रेष्ठ

: विद्वान अधिवक्ता श्री नितेश श्रेष्ठ

प्रत्यर्थीको तर्फबाट : विद्वान उपन्यायाधिवक्ता श्री दिपक भण्डारी

: विद्वान सहायक न्यायाधिवक्ता श्री संगिता थोकर

अविलम्बित नजीर: x

आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकबाट मिति २०७६।७।७ मा भएको निर्णय उपर राजस्व न्यायाधिकरण ऐन, २०३१ को दफा ६(१) तथा आयकर ऐन, २०५८ को दफा ११६ बमोजिम करदाताको तर्फबाट परेको पुनरावेदन यसै न्यायाधिकरणको क्षेत्राधिकार भित्रको हुँदा प्रस्तुत मुद्दाको संक्षिप्त तथ्य एवं न्यायाधिकरणको ठहर यसप्रकार रहेको छ।

तथ्य खण्ड

१. ठूला करदाता कार्यालयको कार्यक्षेत्र अन्तर्गतका करदाता श्री रघुपति जुट मिल्स लिमिटेड (स्थायी लेखा नं. ३०००३८०८६) ले आर्थिक वर्ष २०६८/०६९ को आय विवरण आयकर ऐन, २०५८ को दफा ९९ बमोजिम कर निर्धारण गरी सोही ऐनको दफा ९६ अनुसार रु.१०,४३,७२,०९०।- नोक्सानी देखाई ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुरमा मिति २०६९।०९।१९ मा आय विवरण पेश गरेको।
२. उक्त आ.व. को लागि यस कार्यालयबाट कर परीक्षण हुँदा करदाताबाट पेश हुन आएको आय विवरण र सो साथ संलग्न कागजात, फांटवारी तथा प्रमाणहरूको अध्ययन, छानविन गरी पेश हुन आएको प्रतिवेदन समेतलाई आधार बनाई विश्लेषण गर्दा प्रस्तुत करदाताको यस आ.व. २०६८/०६९ को सम्बन्धमा आयकर ऐन, २०५८ बमोजिम कट्टी गर्न नपाइने खर्च कट्टी दावी भएको, आयमा समावेश गर्नुपर्ने रकम आयमा समावेश नगरेको तथा भुक्तानीमा अग्रिम कर कट्टी गर्नुपर्ने भुक्तानीमा अग्रिम कर कट्टी गरी समयमा दाखिला गरेको नपाइएकोले सोही ऐनको दफा १०१ बमोजिम संशोधित कर निर्धारण गर्ने प्रयोजनको लागि उद्योग तर्फ रु.८,८२,७०,८८९।९३ करयोग्य नोक्सानी कायम गर्नुपर्ने भएकाले सो बमोजिम गर्नु नपर्ने कुनै ठोस सबुद प्रमाण भए पत्र प्राप्त भएको मितिले दिन १५ (पन्द्र) भित्र लिखित जवाफ पेश गर्न आयकर ऐन, २०५८ को दफा ९०(८) र १०१ (६) बमोजिम विस्तृत व्यहोरा खुलाई ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुरबाट करदाताको नाममा मिति २०७२।११।१७ मा सूचना जारी भएको।
३. ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुरबाट मिति २०७२।११।१७ मा जारी भएको सूचना करदाताले मिति २०७२।११।१८ मा बुझी लिई सो को लिखित जवाफ म्यादभित्रै मिति २०७२।११।३० मा पेश गरेको।

४. करदारताले आयकर ऐन, २०५८ को दफा १३(क) बमोजिम सो आय वर्षमा भएको खर्च पाउने व्यवस्था विपरित विगत आ.व.को स्रोतमा कट्टी गरेको कर रकम रु.१२,९८४।- खर्च लेखेको देखिएकोले आयकर ऐन, २०५८ को दफा १३(क) बमोजिम खर्च कट्टी नपाउने लगायतको आधार कारणबाट प्रस्तुत करदाताको आ.व. २०६८/०६९ को लागि उद्योगतर्फ रु.८,८२,७०,८८९।९३ करयोग्य नोक्सानी कायम गर्ने गरी ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुरबाट मिति २०७२।११।३० मा भएको संशोधित कर निर्धारण आदेश।
५. ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुरबाट मिति २०७२।११।३० मा भएको संशोधित कर निर्धारण आदेश उपर चित्त नबुझी करदाता श्री रघुपति जुट मिल्स लिमिटेडले प्रशासकीय पुनरावलोकनका लागि मिति २०७३।१।१७ मा आन्तरिक राजस्व विभागमा निवेदन पेश गरेको ।
६. उत्पादन खर्च अन्तर्गत ज्याला मजदुरी खर्चमा नपुग सामाजिक सुरक्षा कर माग सम्बन्धमा आयकर ऐनमा भएको प्रावधान बमोजिम अग्रिम कर कट्टी गरी कर रकम दाखिला नगरेको अवस्थामा अग्रिम कर रकम माग गर्नुपर्ने नै देखिँदा ठूला करदाता कार्यालयबाट अग्रिम कर कट्टी माग गरेको कानून बमोजिम भएको र शुल्क सम्बन्धमा निवेदकले आय विवरणको अनुसूची-१३ मा प्रविष्टि गर्नुपर्ने सबै कारोबार प्रविष्टि नगरी आयकर ऐन, २०५८ को दफा ९६ को उपदफा (२) को खण्ड (क) को देहाय (६) को व्यवस्था उल्लंघन गरी ऐनमा भएको व्यवस्थाको पालना गरेको नदेखिएकोले आयकर ऐन, २०५८ को दफा ११९क. बमोजिम शुल्क लगाउनु कानून बमोजिम नै देखिएको हुँदा निवेदकको निवेदन जिकिर नपुग्ने ठहर्छ भन्ने समेत व्यहोराको आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकबाट मिति २०७६।०७।०७ मा भएको निर्णय।
७. करदाता रघुपति जुट मिल्स लिमिटेडको हकमा आ.व. २०६८/०६९ मा संशोधित कर निर्धारण गर्दा ठूला करदाता कार्यालयले आपूर्तिकर्ता र अन्यलाई अग्रिम भुक्तानीको ब्याज खर्च कट्टी अमान्य गरेको, भूकूटी पल्प एण्ड पेपर नेपाल प्रा.लि.सँग प्राप्त हुन बाँकी रकमको ब्याज खर्च कट्टी दावी, पेशकी तथा सापटी अन्यको हुने ब्याज खर्च कट्टी, निवेदकले समायोजन गरेको अघिल्लो आय वर्षको नोक्सानी कट्टी अमान्य गरेको तथा अग्रिम करकट्टी तर्फ TDS Payable रकममा आयकर ऐन, २०५८ को दफा ११९ को ब्याज सम्बन्धमा, एजेन्ट कमिशन खर्च तथा उत्पादन खर्च अन्तर्गत ज्याला मजदुरी खर्चमा नुग सामाजिक सुरक्षा कर मागका सम्बन्धमा भएको खर्च कट्टी अमान्य हुने गरी भएको आदेश कानूनसम्मत नभएको हुँदा उक्त आदेश बदर गरी पुनरावेदन मागदावी

बमोजिम गरी पाउँ भन्ने समेत व्यहोरा लिई करदाताको तर्फबाट यस न्यायाधिकरणमा पेश भएको पुनरावेदन पत्र।

८. यसमा मुलुकी फौजदारी कार्यविधि संहिता, २०७४ को दफा १४०(३) बमोजिम छलफलको प्रयोजनार्थ विशेष सरकारी वकिलको कार्यालयलाई सूचना दिई नियमानुसार पेश गर्नु भन्ने यस न्यायाधिकरणबाट मिति २०७७।०९।२४ मा भएको आदेश।

ठहर खण्ड

९. नियम बमोजिम पेशी सूचीमा चढी निर्णयार्थ इजलास समक्ष पेश हुन आएको प्रस्तुत मुद्दामा मिसिल संलग्न पुनरावेदन पत्र, प्रत्यर्थी ठूला करदाता कार्यालयबाट प्राप्त हुन आएको शुरु मिसिल लगायतका अन्य कागजातहरू समेत अध्ययन गरी पुनरावेदक करदाता रघुपति जुट मिल्स लिमिटेडका तर्फबाट उपस्थित हुनुभएका विद्वान वरिष्ठ अधिवक्ता श्री चण्डेश्वर श्रेष्ठ र विद्वान अधिवक्ता श्री नितेश श्रेष्ठले ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुरबाट भएको संशोधित कर निर्धारण आदेश त्रुटिपूर्ण रहेको हुँदा सो आदेश बदर गरी पुनरावेदन मागदावी बमोजिम गरी पाउँ भनी तथा प्रत्यर्थी कार्यालयका तर्फबाट उपस्थित हुनुभएका विशेष सरकारी वकिलको कार्यालय, काठमाडौँका विद्वान सहायक न्यायाधिवक्ता श्री संगिता थोकरले ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुरबाट भएको निर्णय र सोही निर्णय सदर गर्ने गरी आन्तरिक राजस्व विभागबाट भएको निर्णय समेत विधिसम्मत रहेको हुँदा सदर गरी पाउँ भनी गर्नुभएको बहस समेत सुनियो।
१०. पुनरावेदक करदाताबाट लिइएको पुनरावेदन जिकिर, दुवै तर्फका विद्वानहरूबाट प्रस्तुत बहस बुदाँहरू र मिसिल संलग्न कागज प्रमाणको अध्ययन गरी हेर्दा, यसमा ठूला करदाता कार्यालय ललितपुरबाट करदाताको हकमा भएको संशोधित कर निर्धारणको आदेश र सोही आदेश सदर गर्ने गरी आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकबाट भएको निर्णय समेत मिलेको छ, छैन? करदाताको जिकिर पुग्न सक्छ, सक्दैन भन्ने प्रश्नमा निर्णय दिनुपर्ने देखियो।
११. करदाताको पहिलो पुनरावेदन जिकिरमा आफूले विभिन्न आपूर्तिकर्ता र अन्यलाई दिएको Advance रकम व्यवसायसंग सम्बन्धित खर्च भएकोले सो वापतको ब्याज खर्च रु. १,६८,६४३।- कट्टि पाउनुपर्ने भन्ने जिकिर लिएको देखियो। सो सम्बन्धमा विचार गर्दा, करदाताले दावी गरेको Advance को ब्याज खर्च सम्बन्धमा विभिन्न व्यक्ति तथा फर्मलाई प्रदान गरेको Advance वापतको रकम व्यवसायिक प्रयोजनका लागि दिएको भन्ने पुष्टि गर्ने कुनै विवरण पेश हुन सकेको देखिएन। करदाताले एकातर्फ पूँजीको अभाव देखाई विभिन्न बैंकबाट ऋण लिई सो ऋणको ब्याज खर्च देखाई खर्च कट्टी दावी लिएको तथा अर्कोतर्फ

कारोवारसँग असम्बन्धित व्यक्तिसँग लिनुपर्ने भनी रकम Advance मा राखेको हुँदा एडभान्स दिएको रकम व्यवसायको आय आर्जन कार्यमा प्रयोग भएको भन्ने नमिल्ने हुँदा सो वापतको रकम १,६८,६४३।- लाई आयकर ऐन, २०५८ को दफा १४ बमोजिम खर्च कट्टी दिन नमिल्ने भनी ठूला करदाता कार्यालयबाट निर्णय भएको देखिन्छ । पुनरावेदक करदाताले विभिन्न फर्म तथा व्यक्तिलाई प्रदान गरेको Advance व्यावसायिक प्रयोजनको लागि रहेको र उक्त रकम कम्पनीको अति आवश्यक वस्तु एवं सेवाको खरिद लगायतका कार्य गर्न दिएको हुँदा ठूला करदाता कार्यालयले खर्च कट्टी नपाउने भनी गरेको निर्णय त्रुटीपूर्ण छ भन्ने पुनरावेदन जिकिर लिएको पाईयो। आयकर ऐन, २०५८ को दफा १४ बमोजिम व्याज खर्च कट्टी पाउनको लागि करदाताको व्यवसाय वा लगानीबाट आय आर्जन हुने कार्यका लागि ऋण दायित्व सृजना भएको हुनुपर्ने देखिन्छ। करदाताले दावी गरेको ऋण दायित्वको सम्बन्धमा उक्त कानून बमोजिमको शर्त पूरा भएको देखिँदैन। यस्तै प्रश्न समावेश रहेको ठूला करदाता कार्यालय विरुद्ध अरिहन्त मल्टि फाइवर्स लि. भएको आयकर मुद्दामा श्री सर्वोच्च अदालतबाट" आफ्नो व्यवसाय संचालन गर्न आफूसँग नगद रकम अपुग भएको भन्ने आधारमा ऋण लिने, यस्तो ऋणको व्याज खर्च कट्टा गर्ने तर यसरी ऋण लिने करदाता व्यक्तिले अन्य व्यक्तिलाई दिएको सापटी वा ऋणको रकममा लाग्न सक्ने व्याज आयमा समावेश गर्ने वा निर्व्याजी सापटीको रकमलाई जम्मा ऋण रकमबाट नघटाउने हो भने यसबाट उक्त ऐनको दफा १४ को व्यवस्थाको दुरुपयोग हुनाको साथै कर दायित्व कम गर्ने वा कर दायित्व छल्ने संयन्त्रको रूपमा उक्त दफा १४ को व्यवस्था प्रयोग हुन सक्छ"¹ भनी व्याख्या भएको पाईन्छ। अतः उक्त व्याख्याको रोहमा हेर्दा करदाताले बिना प्रयोजन Advance भुक्तानी दिएको र सो वापतको व्याज असूल नगरेको देखिन्छ भने पूँजीको अभाव देखाई विभिन्न बैंकबाट ऋण लिई सो को व्याज वापतको खर्चमा कट्टी दावी समेत लिएको देखिँदा करदाताले यस आ.व. को ऋणमा तिरेको औषत बार्षिक व्याज दर रु.१०.५४ प्रतिशतले हुने उक्त Advance को व्याज रकम रु. १,६८,६४३।- लाई आयकर ऐन, २०५८ को दफा १४(१) बमोजिम खर्च कट्टी नहुने गरी भएको ठूला करदाता कार्यालयको निर्णयलाई अन्यथा गरिरहनु परेन।

१२. करदाताको दोस्रो पुनरावेदन जिकिर भूकुटी पल्प एण्ड पेपर नेपाल प्रा.लि.सँग प्राप्त हुन वाँकी रकमको व्याज खर्च वापतको रकम रु.३९,९३५।- मा लिएको कट्टी दावी अमान्य हुने गरी ठूला करदाता कार्यालयबाट भएको संशोधित कर निर्धारणका सम्बन्धमा रहेको देखिन्छ। विक्री वापतको रकम उठाउन पटक पटक ताकेता गर्दा प्राप्त हुन वाँकी

¹पुनरावेदन नं ०६४-CR-०५२९, मुद्दा:-आयकर, आ.व ०५८/०५९, फैसला मिति:-२०६८।०५।०६

रकममा बर्ष भरीको ब्याज रकम आयमा समावेश गरिनु युक्तिसंगत नहुने हुँदा सो रकम कट्टी पाउनु पर्ने करदाताको जिकिर रहेको देखिन्छ। ठूला करदाता कार्यालयबाट संशोधित कर निर्धारणको क्रममा पुनरावेदक करदाताले आफ्नो व्यवसाय संचालन गर्न नगद रकम अपुग भएको भनि ऋण लिने र सो ऋणमा तिरेको ब्याजलाई खर्चमा कट्टी गर्ने वा खर्च कट्टीको दावी गर्ने तर आफूले उठाउनु पर्ने रकम नउठाएको कारणबाट नउठाएको रकमको ब्याज खर्चलाई आयकर ऐन, २०५८ को दफा १४(१) बमोजिम खर्च कट्टी नपाउने आधार लिई निर्णय गरेको देखिन्छ। आयकर ऐन, २०५८ को दफा १४ मा कुनै रकम ऋण लिए वापत सो ऋण दायित्व सिर्जना भएकोमा सो रकम सोही बर्ष प्रयोग गरिएको वा सो बर्षमा प्रयोग गरिएका कुनै सम्पत्ति खरिद गर्न प्रयोग गरिएको भए सबै व्याज रकम खर्च कट्टी पाउने व्यवस्था रहेको देखिन्छ। यसरी करदाताले व्यवसायको लागि स्रोत अभाव भएको भनी ऋण लिई ऋण वापतको व्याज खर्च कट्टी गरेको छ भने अर्को तर्फ आफूले प्राप्त गर्नुपर्ने रकम उठाउन प्रयत्न गरेको नदेखिँदा नउठेको रकमको हकमा सो हदसम्मको करदाताले यो आ.व. मा ऋण वापत तिरेको औषत व्याज दर १०.५४ प्रतिशत समानुपातिक हिसावले हुने आउने ब्याज खर्च रु.३९,९३५।- सम्म अमान्य गरेको निर्णय आयकर ऐन २०५८ को दफा १४ को भावना अनुरूपै देखियो। त्यसलाई अन्यथा भन्न मिलेन।

१३. करदाताको तेस्रो पुनरावेदन जिकिर सोही प्रकृतिको पेशकी तथा सापटी वापतको रकममा हुने ब्याज खर्च वापतको रकम रु.३३,८३३।- लाई कट्टी अमान्य हुने गरी ठूला करदाता कार्यालयबाट भएको संशोधित कर निर्धारणका सम्बन्धमा रहेको देखिन्छ। व्यवसायिक प्रयोजनका लागि अग्रिम रकम भुक्तानी दिएकोमा औषत ब्याजदरले सम्पूर्ण रकमको बर्षभरीको ब्याज रकम गणना गरिनु कानूनसम्मत नभएको भन्ने करदाताको तर्क रहेको देखिन्छ। करदाताले आफ्नो व्यवसाय संचालन गर्न नगद रकम अपुग भएको भनी ऋण लिने र सो ऋणमा तिरेको ब्याजलाई खर्चमा कट्टी गर्ने वा खर्च कट्टीको दावी गर्ने तर आफूसँग भएको नगद अन्य व्यक्तिलाई कुनै व्यहोराले सापटी वा पेशकी दिएको अवस्थामा यस्तो पेशकी वापतको रकम व्यवसाय संचालन गर्न वा आय आर्जन गर्न प्रयोग भएको नमानी एसभान्स दिएको रकमको हदसम्म ब्याज खर्चमा कट्टी दिन नमिल्ने भन्ने ठूला करदाता कार्यालयको निर्णयाधार रहेको देखिन्छ। आयकर ऐन, २०५८ को दफा १४ मा कुनै रकम ऋण लिए वापत सो ऋण दायित्व सिर्जना भएकोमा सो रकम सोही बर्ष प्रयोग गरिएको वा सो बर्षमा प्रयोग गरिएका कुनै सम्पत्ति खरिद गर्न प्रयोग गरिएको भए सबै व्याज रकम खर्च कट्टी पाउने व्यवस्था रहेको देखिन्छ। यसरी करदाताले व्यवसायको लागि स्रोत अभाव भएको भनी ऋण लिई ऋण वापतको व्याज खर्च कट्टी गरेको छ भने अर्को तर्फ आफूसँग भएको रकम अन्य फर्म तथा ब्यक्तिलाई बिना ब्याज

सापटी दिएको देखिँदा सापटी दिएको रकमको करदाताले यो आय वर्षको ऋणमा तिरेको औषत बार्षिक व्याजदर १०.५४ प्रतिशतको समानुपातिक हिसावले हुन आउने हदसम्मको व्याज खर्च रकम रु.३३,८३३।- लाई खर्च कट्टी अमान्य हुने गरी सुरु कार्यालयबाट भएको निर्णय कानूनसम्मत नै देखियो।

१४. करदाताको चौथो पुनरावेदन जिकिर आफूले समायोजन गरेको गत आय वर्षको नोक्सानी वापतको रकम रु.१,५८,४६,००५।०७ लाई कट्टी अमान्य हुने गरी ठूला करदाता कार्यालयबाट भएको संशोधित कर निर्धारणका सम्बन्धमा रहेको देखिन्छ। करदाता कम्पनीको आ.व.२०६७।०६८ को संशोधित कर निर्धारणको सूचना र निर्णय समेतबाट नोक्सानी घटाउने प्रत्यर्थी कार्यालयको निर्णय र निर्धारण उपर चित्त नबुझी पुनरावेदक करदाताले यसै न्यायाधिकरणमा पुनरावेदन दायर गरी मुद्दा विचाराधिन रहेको भनी पुनरावेदन पत्रमा उल्लेख गरेको देखिन्छ। करदाता उद्योगले आफ्नो अघिल्लो आ.व.मा पेश भएको आय विवरण बमोजिम कायम भएको नोक्सानीलाई प्रस्तुत आ.व.मा आयकर ऐन, २०५८ को दफा २०(१)(क) बमोजिम दावी गरिएको हुँदा कानूनसम्मत रहेको भन्ने तर्क प्रस्तुत गरेको देखिन्छ। करदाताले आफ्नो पुनरावेदन पत्रमा ठूला करदाता कार्यालयबाट भएको अघिल्लो आ.व.को अन्तिम कर निर्धारणको निर्णय उपर यस न्यायाधिकरणमा मुद्दा विचाराधिन भएको कारण करदाताले पेश गरेको आयविवरण बमोजिमको नोक्सानीलाई मान्यता दिनुपर्ने भन्ने जिकिर लिएको भएतापनि आ.व. २०६७।०६८ सँग सम्बन्धित लगाउको ०७६-RB-०१७९ को मुद्दामा आज यसै इजलासबाट नोक्सानी शीर्षकमा शुरु निर्णय सदर हुने ठहरी फैसला भईसकेको हुँदा आ.व.२०६७।०६८ मा कायम नोक्सानी रु.९,२३,५०,७२१।९३ भन्दा बढि दावी गरेको नोक्सानीले मान्यता पाउन सक्ने अवस्था नहुँदा करदाताले दावी गरेको बढी नोक्सानी रु. १,५८,४६,००५।०७ लाई अमान्य गर्ने गरी भएको सुरु निर्णय परिवर्तन गरिरहनु परेन।

१५. करदाताले आफ्नो पुनरावेदन पत्रको अन्तिम पुनरावेदन जिकिरमा ठूला करदाता कार्यालयबाट ज्याला मजदुरी शीर्षकमा भएको खर्च रकम मध्ये रु.२५,२२,८३,३७३।- मा आयकर ऐन, २०५८ को दफा ८७ बमोजिम सामाजिक सुरक्षा कर रु.२५,२२,८३४।- मात्र दाखिला गर्नुपर्नेमा रु.४,२६,९५९।- दाखिला गरी बाँकी रकम दैनिक ज्यालादारीको हकमा कट्टा गर्न अवरोध भई दाखिला गर्न बाँकी रहेको रकममा व्यक्तिको नाम नामेसी सहित कर रकम माग गर्नु पर्नेमा एकमुष्ट कर, व्याज तथा शुल्क माग गर्ने गरी भएको संशोधित कर निर्धारण आदेश तर्कसंगत नरहेको भनी उल्लेख गरेको देखिन्छ। ठूला करदाता कार्यालयबाट करदाताको हकमा अग्रिम कर माग गर्दा करदाताले ज्याला मजदुरी शीर्षकमा खर्च भएको रकम मध्ये

रु.२५,२२,८३,३७३।- मा आयकर ऐन, २०५८ को दफा ८७ बमोजिम रु.२५,२२,८३४।- दाखिला गर्नुपर्नेमा रु.४,२६,९५९।- मात्र दाखिला गरी बाँकी रकम रु.२०,९५,८७५।- दाखिला नगरेको कारण उक्त कर तथा सो रकममा सोही ऐनको दफा १२०(क) बमोजिम शुल्क र दफा ११९ बमोजिम ब्याज समेत माग गर्ने व्यहोरा उल्लेख भएको देखिन्छ। आयकर ऐन, २०५८ को दफा ८७ को उपदफा (१) मा "प्रत्येक वासिन्दा रोजगारदाताले रोजगारीबाट कुनै कर्मचारी वा कामदारले प्राप्त गरेको आयको गणना गर्दा समावेश गरिने नेपालमा स्रोत भएको कुनै रकम भुक्तानी गर्दा अनुसूची-१ बमोजिमको दरले हुने कर कट्टी गर्नु पर्नेछ।" भन्ने कानूनी व्यवस्था उल्लेख भएको पाईन्छ। उल्लिखित कानूनी व्यवस्था बमोजिम प्रस्तुत करदाताले आफ्नो उद्योगमा कार्यरत कर्मचारीहरूको ज्याला मजदुरी शीर्षक वापतको खर्च रकमको सामाजिक सुरक्षा कर कट्टी गरी कर रकम दाखिला गर्नुपर्ने देखिन्छ। करदाताले कर परीक्षणको क्रममा ठूला करदाता कार्यालय समक्ष लिखित जवाफ पेश गर्दा अन्य कामदारहरूको नियमित रूपमा सामाजिक सुरक्षा कर दाखिला गरेको र अन्य दैनिक ज्यालादारीको हकमा काट्नु पर्ने कर कट्टा गर्न मजदुरहरूको अवरोध भएकोले सो कार्य नगरेको भन्ने व्यहोरा उल्लेख भएको देखिन्छ। यसप्रकार करदाता लिखित जवाफ पेश गर्दाको अवस्थामा नै उत्पादन खर्च अन्तर्गत ज्याला मजदुरी खर्चमा नपुग सामाजिक सुरक्षा वापतको अग्रिम कर दाखिला नगरेको कारण प्रस्तुत विवादका सन्दर्भमा ठूला करदाता कार्यालयबाट करदाताले ज्याला मजदुरी शीर्षकमा खर्च भएको रकम मध्ये रु.२५,२२,८३,३७३।- मा आयकर ऐन, २०५८ को दफा ८७ बमोजिम रु.२५,२२,८३४।- दाखिला गर्नुपर्नेमा रु.४,२६,९५९।- मात्र दाखिला गरी बाँकी रकम रु.२०,९५,८७५।- दाखिला नगरेको कारण उक्त कर तथा सो रकममा सोही ऐनको दफा १२०(क) बमोजिम शुल्क र दफा ११९ बमोजिम ब्याज समेत माग गर्ने भएको निर्णय मिलेकै देखिन्छ।

१६. तसर्थ माथि विवेचना गरिएको आधार र कारणबाट करदाता श्री रघुपति जुट मिल्स लिमिटेड (स्थायी लेखा नं. ३०००३८०८६) को आ.व. २०६८।०६९ को संसोधित कर निर्धारण गरी ठूला करदाता कार्यालयबाट मिति २०७२।११।३० मा भएको निर्णय र सोही निर्णय सदर गर्ने गरी आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकबाट मिति २०७६।०७।०७ मा भएको निर्णय समेत मिलेकै देखिँदा सदर हुने ठहर्छ। करदाताको पुनरावेदन जिकिर पुग्न सक्दैन। अरूमा तपसिल बमोजिम गर्नु।

तपसिल खण्ड

१. फैसलाको प्रतिलिपी सहित फैसला भएको जानकारी विशेष सरकारी वकिलको कार्यालय काठमाण्डौलाई पठाईदिनु।
२. प्रस्तुत फैसलाको विद्युतिय प्रति यस न्यायाधिकरणको सफ्टवेयरमा अपलोड गरी फैसलाको पीठमा जनाउनु।
३. सरोकारवाला पक्षले फैसलाको प्रतिलिपी माग गरेमा लाग्ने दस्तुर लिई नियमानुसार प्रतिलिपी दिनु।
४. प्रस्तुत पुनरावेदनको दायरीको लगत कट्टा गरी शुरु मिसिल ठूला करदाता कार्यालय, ललितपुर पठाई रेकर्ड मिसिल अभिलेख शाखामा बुझाईदिनु।

टेकप्रसाद ढुङ्गाना
(अध्यक्ष)

उक्त रायमा मेरो सहमती छ।

बासुदेव खनाल
(लेखा सदस्य)

फैसला तयारीमा सहयोग गर्नुहुने:-

शाखा अधिकृत: प्रमोद रिजाल

ईति सम्बत् २०८० साल बैसाख १२ गते रोज ३ शुभम् -----

फैसला प्रमाणिकरण मिति:-

प्रमाणिकरण गर्ने लेखा सदस्य:-

राजस्व न्यायाधिकरण काठमाडौं, मुकाम ललितपुरको छाप